

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับสาขานิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย

ผู้เขียน นายธีรวิทย์ กาปัญญา

ปริญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ชูศรี เทียศิริเพชร

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับสาขานิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับสาขานิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านบัญชีและภาษีอากรของนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และกำหนดตัวอย่างจากกลุ่มธุรกิจที่มีการลงทุนมากที่สุด คือ กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยเลือกศึกษาญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งสิ้น 5 ราย รวมถึงการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าการจัดตั้งบริษัทของนิติบุคคลต่างประเทศจะต้องพิจารณาลักษณะของธุรกิจว่าเข้าข่ายการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับจำนวนผู้ถือหุ้น โดยคนต่างด้าวจำนวนร้อยละ 50 ขึ้นไป และอยู่ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องธุรกิจที่เกี่ยวกับหรือมีผลกระทบต่อความปลอดภัยหรือความมั่นคง และธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขัน

ลักษณะการดำเนินงานของนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ โครงสร้างแบบอำนาจการบริหารงานอยู่ที่สำนักงานใหญ่ และโครงสร้างแบบอำนาจการบริหารงานโดยอิสระ ซึ่งรูปแบบโครงสร้างการบริหารงานจะส่งผลต่อรูปแบบการปฏิบัติงานในส่วนของโครงสร้างผู้บริหาร การวางหน่วยงานภายในสำนักงานสาขา ได้แก่ 3 แผนก คือ แผนกวิจัยและพัฒนา แผนกการผลิต และแผนกการตลาด หากบริหารงานโดยอิสระจะดำเนินงานทุกแผนกเบ็ดเสร็จในสำนักงานสาขา

การดำเนินงานด้านบัญชีจะใช้ระบบ ERP (Enterprise Resource Planning) ซึ่งเป็นระบบที่เชื่อมโยงข้อมูลระบบการจัดซื้อ คลังสินค้า การผลิต และการขายสินค้า โดยนำข้อมูลเข้าสู่ระบบบัญชีและการเงิน เพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน และเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ นอกจากนี้ระบบ ERP เป็นตัวช่วยสนับสนุนในการจัดทำบัญชีเพื่อให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และลดข้อผิดพลาด ในการปฏิบัติงาน

การจัดทำรายงานทางการเงิน จะจัดทำงบการเงินตามกฎหมายไทยเป็นหลัก และทำตามมาตรฐานการบัญชีของไทยทุกประการ หากมีการจัดส่งงบการเงินให้กับทางสำนักงานใหญ่จะต้องมีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ และทำการปรับกระทบผลของความแตกต่างเข้ากำไรสะสมของมาตรฐานการบัญชีสำนักงานใหญ่และสาขา

การดำเนินงานของสาขานิเทศศาสตร์ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ในทางปฏิบัติจะใช้วิธีการที่ไม่ซับซ้อน คือ การซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ในช่วงที่มีอัตราแลกเปลี่ยนผันผวน เนื่องจากการดำเนินงานปกติกำไรและขาดทุนจากการซื้อขายจะหักกลบลบกัน และการจำกัดสกุลเงินต่างชาติในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสะดวกในการซื้อขายกับบริษัทต่างชาติ ธุรกิจทางด้านบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างกันคือ การซื้อขายสินค้าระหว่างกัน การจัดหาและถ่ายทอดเทคโนโลยี การใช้สิทธิบัตรในการผลิต การส่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาจากสำนักงานใหญ่ ซึ่งทางสำนักงานใหญ่จะเรียกเก็บค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากสำนักงานสาขา สำหรับการใช้จ่ายที่ปรึกษาด้านการบัญชีภาษีอากรและการตรวจสอบบัญชี สำนักงานสาขาเลือกใช้บริการจากบริษัทสำนักงานบัญชีของต่างประเทศ (Big 4) เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันกับสำนักงานใหญ่ อีกประเด็นหนึ่งได้แก่ การกำหนดราคาขายหรือราคาโอนระหว่างสำนักงานใหญ่และสาขาเพื่อไม่ให้ต่ำกว่าราคาตลาดซึ่งต้องสอดคล้องตามคำสั่งของกรมสรรพากร โดยหลักแล้วการเลือกใช้วิธีเปรียบเทียบกับราคาที่มีได้มีการควบคุมได้หรือราคาที่ใกล้เคียงกับราคาตลาด จะเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับจากกรมสรรพากรมากที่สุด และการจัดทำบัญชีของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หากสำนักงานสาขาใดขอรับการส่งเสริมการลงทุนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน และข้อกำหนดตามประมวลรัษฎากรให้ถูกต้อง

Independent Study Title	Guidelines of Accounting Practice for Branch Juristic Persons Engaged Under Foreign Law Established in The Northern Region of Thailand
Author	Mr. Theerawit Kapanya
Degree	Master of Accounting
Independent Study Advisor	Associate Professor Chusri Taesiriphet

ABSTRACT

The objective of this study is to acquire the knowledge about Guidelines of Accounting Practices for Branch Juristic Persons Engaged Under Foreign Law Established in the Northern region of Thailand. The methods of this study is conducted by in dept interview the persons who in charge of accounting and taxation in the multi international enterprise. In Northern Region, foreign company invested in Electronic industry the most. Thus, the interviewing was conducted to the 5 electronics companies branch by separating in 3 groups of nationality; Japanese, Korean, and Swiss. The information of this study was also collected by gathering the relevant document.

The result of this study shows that the establishment of Multi-national enterprise should be considered the business characteristics by the scope of Foreign Business Fact B.E 2542 (1999) in the issue of shareholders portion hold by foreigner not less than 50%. The next issues are concerned about the particular businesses such as the business that would be effect to the kingdom safety and stability or the business that Thailand is not in competitive level.

The administrative of foreign branches can be classified in 2 types; first is Centralized by Head office and second is Independent from the Head office. The structure of the administrative may affect to branch's practices especially these 3 sections; R&D, Production, and Marketing that would be established independently in the decentralized branches.

Accounting procedure mostly run on the ERP (Enterprise Resource Planning). ERP is the system which integrate and link data from the departments concern with accounting transaction

such as Purchase, Warehouse, Production, and sales to control database and collect data by online processing for preparing Financial report and would be the management's tools for analyzing and making decision. Furthermore, ERP also support accounting job in time saving, accuracy, and reducing human error.

Financial reporting is prepared according to the principle of the Thai Law and Thai Accounting Standard. Some branches may submit financial report to their head office. For this case, the branch would translate the report into the language required and adjust the different of accounting standard to Retain Earning.

The operation of the branch also concern with foreign currency risk. Normally, they apply simple ways to manage the risk for example Swap contract when the market is fluctuated or fixed the foreign currency of remittance or receiving. Accounting transactions between the branch and Head office are sales and purchase, transferring of technology know-how, royalty fee for production, and the working period of foreign technicians or specialists. Head office would charge the branch for the said transaction. About the service of Juristic Persons, is the accounting counselor in auditing, taxation, and special issues in law. The head office instructs the policy to the branch to use the service of foreign accounting firm (Big 4). The next important issue is transfer pricing between head office and branch should be follow the principle of the Thai Revenue Department's regulation. The comparable uncontrolled price method or market price, would be the best acceptable method by the Revenue Department. Finally, the investment promotion business would follow the rules of accounting procedure of the Board of Investment and the Revenue Department Code.